

Põllumajandus

Põllumajandusega seotud teemad

Teema kood	Pealkiri
HORIZON-CL6-2024-CLIMATE-01-1	Improving irrigation practices and technologies in agriculture
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02-1-two-stage	Increasing the availability and use of non-contentious inputs in organic farming
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02-3-two-stage	Tools to increase the effectiveness of EU import controls for plant health
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02-4-two-stage	Tackling outbreaks of plant pests
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-1	Agro-pastoral/outdoor livestock systems and wildlife management
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02-5-two-stage	Animal nutritional requirements and nutritional value of feed under different production management conditions
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02-6-two-stage	Minimising climate impact on fisheries: mitigation and adaptation solutions for future climate regimes
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02-7-two-stage	Minimising climate impact on aquaculture: mitigation and adaptation solutions for future climate regimes
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-10	EU-African Union cooperation on agroforestry management for climate change adaptation and mitigation

Teema	Tüüp	Kogu-eelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvoor tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-CLIMATE-01-1	IA	10 M EUR	5 M EUR Lump sum!	2	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024

Improving irrigation practices and technologies in agriculture

- **Eesmärk:** leida lahendused ja ennetusvahendid veekasutuse parandamiseks põllumajanduses. Eriti piirkondades, kus esineb korduvat või püsivat veepuudust.
- Põllumajandusettevõtetes kasutatavate head veekasutustavade integreerimine ja up-scaling valgala tasemel.
- Uued või täiustatud vahendid vee ja väetiste tõhusaks kombineerimiseks, et vähendada veekadu niisutamisel. Erinevat tüüpi põllumajandusettevõtted (agroökoloogia, mahepõllundus, tava-, intensiiv- või linnapõllumajandus).
- Alternatiivsed ja uuenduslikud vee vormid (nt üliabsorbeerivad polümeerid/tahke vesi). Hinnata nende sotsiaal-majanduslike, keskkonna- ja tervise mõjusid.
- *Joint Research Centre (JRC)* ehk Euroopa Ühisuuringute Keskuse kaasamine (tagab, et projekti käigus loodud lahendused saaks integreerida EK vee kättesaadavuse hindamise tööriista).

Oluline: Multi-actor approach (tagada põllumajanduse niisutustavade ja -tehnoloogiatega seotud sidusrühmade piisav osalemine). Tugineda varasematele ja käimasolevatele H2020 ja HEU projektide tulemustele (sh. PRIMA partnerlus). Koostöö teiste teema tekstis toodud projektidega.

Teema	Tüüp	Kogueelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvooru tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02-1-two-stage	IA	12 M EUR	2 M EUR	2	17. oktoober 2023	22. veeb/ 17. sept

Increasing the availability and use of non-contentious inputs in organic farming

- **Eesmärk:** Mahepõllumaj kulutõhusate alternatiivide parem kättesaadavus ja kasutuselevõtt põllumaj.tootjate poolt.
- Arendada alternatiivseid tooteid ja lahendusi: fungitsiidide ja toitainete kasutamise kohta tavapõllumaj. (nt. sõnnik tavapõllumaj., taaskasutatud toidained); antibiootikumide ja sünteetiliste vitamiinide vastutustundlik kasutamine maheloomakasvatus.
- Alternatiividena kaaluda bioloogiliselt aktiivseid aineid (nt mikroorganisme jm looduslikult esinevaid aineid), bioloogilised tõrjevahendid, biol. ained mulla parandamiseks, kultiveerimistehnikad jne.
- Kasutada olemasolevaid demo ja katsekohti. Demoda alternatiivide ohutust - kooskõlas turuleviimist käsitleva ELi reguleeriva raamistikuga ja andmeid alternatiivide registreerimiseks.
- Analüüs tõhususe, kliima- ja keskkonnamõjude kohta ning mõjud inimese tervisele.
- Analüüs põllumaj. ettevõtete valmiduse kohta neid kasutada. Koostöö AKISega. Teadmiste ja parimate tavade edendamine lõpptarbijale – selleks võib teha demo kohad.
- Käsitleda vaidlusi tekitavaid aineid, mida kasutatakse eri tüüpi mahepõllunduses (sise- ja välistingimustes), ühe- ja mitmeaastased taimed, samuti maheloomakasvatussektor.

Oluline: Multi-actor approach (põllumehed, aretajad, teadlased, nõustajad, tööstus jt). Koostöö teiste teemadega. Kasutada FAIR põhimõtet. (Findable, Accessible, Interoperable and Re-usable)

Teema	Tüüp	Koguelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvooru tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02-3-two-stage	IA	8 M EUR	4 M EUR	2	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024/ 17. september 2024

Tools to increase the effectiveness of EU import controls for plant health

- **Eesmärk:** Kahjurite tuvastamise kulutõhusate ja kasutajasõbralike töövahendite ja meetodite suurem kättesaadavus ja juurdepääs, et aidata taimetervise inspektoreid impordikontrolli ajal.
- Arendada uuenduslikud, kiiremaid, tõhusamad lahendused, et leida ja tuvastada kahjurid impordikontrolli käigus.
- Edendada uute tehnoloogiate laialdasemat kasutamist taimetervise diagnostikas. Laiema hulga kahjurite tuvastamine.
- Tõestada uuenduslike lahenduste tasuvust.
- Tulemuste levitamine huvirühmadele, et loodud lahendused võetaks kiirelt kasutusele.
- Kavandada eraldi Task, ressurss ja kava ühisteks tegevusteks teise selle teema alt rahastatud projektiga (ühistegevused, konverentsid vm).

Oluline: Multi-actor approach (teadlased, taimetervise ja –kaitse alaseid teenuseid pakkuvad asutused, tööstus, VKEd jt). Soolise võrdsuse aspekti ei pea arvestama.

	Tüüp	Kogu-eelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvooru tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02-4-two-stage	IA	13 M EUR	6,5 M EUR	2	17. oktoober 2023	22. veeb/ 17. sept 2024

Tackling outbreaks of plant pests

- **Eesmärk:** Töötada välja lahendused, et leevendada taimekahjurite mõju (nii tava- kui ka mahepõllundus).
- Üks või mitu taimekahjurit, mis [esinevad ELis](#) /märgitud [prioriteetseks ohuks](#) ja ohustavad põllumajandust/metsandust. Põhjendada.
- Uurida taimekahjurite sissetoomise ja leviku põhjuseid (nt. kahjuri bioloogiat, vastasikmõju peremeestaimede, kliimamuutuste mõju, ökosüsteemi degradeerumise mõju jne).
- Tõhustada meetodeid integreeritud kahjuritõrje põhimõtete rakendamise jaoks (integrated pest management, IPM).
- Töötada välja tõhusad seiremeetodid ja strateegiad kahjuri(te) varaseks avastamiseks ja (bio)tõrjeks.
- Eraldi ressursid ühisteks tegevusteks teise selle teema alt rahastatud projektiga (ühistegevused, konverentsid vm).
- JRC kaasamine -toetada analüüsi, et hinnata sotsiaalse- ja maj. mõjusid põllumaj.tootjatele, metsanduse ja teistele ettevõtetele, mille tegevust taimekahjurid mõjutavad.
- **Rahvusvaheline koostöö [kolmandate riikidega](#)**, mida mõjutavad või ohustavad samad kahjurid.

Oluline: Multi-actor approach (teadlased, taimeterwise teenused, põllumaj./metsanduse sektor, nõustamisteenuseid pakkuvad asutused, tööstus jt). Soolise võrdsuse aspekti ei pea arvestama.

Teema	Tüüp	Kogueelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvoor tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-1	RIA	5 M EUR	5 M EUR Lump sum!	1	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024

Agro-pastoral/outdoor livestock systems and wildlife management

- **Eesmärk:** ülevaade praegustest metsloomade majandamise viisidest agrokarakasvatuses/välistingimustes kasvatatavate loomade kasvatussüsteemides ELi liikmesriikides ja assotsieerunud riikides. Hinnata erinevate ennetusmeetmete tõhusust.
- Kaardistada metsloomade poolt tekitatud levinumad kahjude liigid ja nende positiivsed välismõjud.
- Koostada parimate tavade kokkuvõtte/loend nii põllumajandusettevõtte kui ka regionaalsel tasandil.
- Täiustada või arendada vahendeid/tehnoloogiaid (reaalajas) andmete kogumiseks/analüüsimiseks, et hinnata, jälgida ja kontrollida (mets)loomade käitumist ja nende tekitatud kahjustusi.
- Praeguste ja uute põllumajandusstrateegiate kulude/tulude analüüs, mis säilitavad, kaitsevad ja väärtustavad elusloodust ja karjakasvatust erinevates piirkondades ja ökosüsteemides. Võtta arvesse sotsiaalmajandusliku-, keskkonna-, kultuuri- ja poliitilisi aspekte.

Oluline: multi-actor approach (nt. põllumehed, jahimehed, ulukikasvatajad ja -tootjad, nõustamisteenused, maakorraldajad, ökoloogia ja looduskaitse eksperdid, loomade käitumisteadlased, SSH jt). Arvestada varasemate LIFE projektide tulemusi.

Teema	Tüüp	Kogueelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvooru tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02-5-two-stage	RIA	7 M EUR	7 M EUR	1	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024/ 17. september 2024

Animal nutritional requirements and nutritional value of feed under different production management conditions

- **Eesmärk:** suurendada kohapeal toodetud ja kliimasõbralikumate toodete kasutamist loomasöödaks.
- Keskenduda olemasolevatele või alternatiivsetele toitainete allikatele, kasutada väärtusahela lähenemisviisi -maksimeerida söodatootmise ja söodakasutuse tõhusust, toetades kohalikku keskkonda ja ringmajandust põllumajandusettevõttes.
- Kohalike tõugude toitainevajadust määramine ja kohandamine (mikro- ja makrotoitained) erinevates kasvatustingimustes. Nii tava- kui maheloomakasvatus.
- Hinnake põllumajandusettevõtte tavasid ja seadmeid sööda tõhusamaks kasutamiseks (koristusjärgsed tehnoloogiad, põllukultuuride segud, söödavarumis strateegiad, karjamaade haldamine).
- Hinnata saasteainete (nt. biotoksiinide) söödas esinemise riski.
- Hinnata vastupidavate söötmissüsteemide majanduslikku jätkusuutlikkust ja keskkonnamõju.

Oluline: Rahvusvaheline koostöö [kolmandate riikidega](#), eriti Hiinaga (koostöö peab panustama erinevatesse Hiina-teemalistesse algatustesse). Hiina osalejad peavad taotlema ja saama MOST rahastuse.

Toit ja tervislik toitumine

Toiduga seotud teemad

Teema kood	Pealkiri
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-2	New healthy and sustainable food products and processes
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-4	Climate change and food safety: effects of climate change on food safety across food systems
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-11	EU-African Union – towards climate-neutral, social just fair trade food systems
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-6	Citizens' science as an opportunity to foster the transition to sustainable food systems
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-5	Creating smart and attractive tools to enhance healthy and sustainable food provision, eating and treating of food at home
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-3	Thematic network tackling food fraud by translating research and innovation into practice
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-8	Preventing and reducing food waste to reduce environmental impacts and to help reach 2030 climate targets
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-9	Microbiome for flavour and texture in the organoleptic dietary shift
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-7	Impact of the development of novel foods based on alternative sources of proteins
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02-2-two-stage	Sustainable organic food innovation labs: reinforcing the entire value chain

Teema	Tüüp	Kogueelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvooru tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-2	RIA	10 M EUR	5 M EUR	2	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024

New healthy and sustainable food products and processes

- **Eesmärk:** töötada välja kulude (nt. vesi, energia, tooraine jm) vähendamiseks ja optimeerimiseks keskkonnasõbralike meetodeid/protsesse, et toota võimalikult vähetöödeldud toiduained ja toidutooted.
- Hinnata uudsete toidutoodete toitumis-, struktuurseid ja funktsionaalseid omadusi, et parandada inimeste tervist ja heaolu, sh. mikrobiom.
- Näidata väljatöötatud toiduainete ohutust vastavalt ELi regulatsioonile → turuleviimisega seotud teave ja luua asjakohaseid andmeid turustamiseelse loa saamiseks.
- Uurida, hinnata ja töötada välja täiustatud ennustavad mudeleid toidu töötlemise ja koostisosade (ja/või nende segude) mõju hindamiseks inimeste tervisele (riskid/kasud).

Oluline: multi-actor approach (teadlased, teadus- ja tehnoloogiaorganisatsioonid, toidukäitlejad, **tarbijad!** jt. huvirühmad väärtusahelas. Eriti oluline arvestada soolise võrdsuse aspekti). JRC kaasamine (koostöö teadusinfra – nanotehnoloogia labor).

	Tüüp	Kogu-eelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvooru tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-4	RIA	8 M EUR	4 M EUR Lump sum!	2	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024

Climate change and food safety: effects of climate change on food safety across food systems

- **Eesmärk:** hinnata, kuidas kliimamuutused võivad mõjutada toiduohutust Euroopas (nt. modelleerimine).
- Meetodid kliimamuutuste mõju jälgimiseks toiduohutusele toidusüsteemides.
- Uurida, kuidas kliimamuutus võib mõjutada riskihindamise meetodeid. Teadmised, kuidas riskihindamise meetodikaid võib olla vaja areneda, et vastata uutele kliimamuutustega seotud väljakutsetele.
- Analüüsida kliimamuutuste mõju (äärmuslikud temperatuurid jne) ja selle mõju seoses:
 - olemasolevad ohud kogu toiduainete tarneahelas (talust toidulauani)
 - riskitegurid, sealhulgas (taas)kerkivate ohtude ilmumine.
- Euroopa piirkonnad peaksid osalema näidispiirkondadena, mis hõlbustavad teadusuuringuid ja innovatsiooni erinevates kliimatingimustes.
- Kasutada suurandmeid ja tehisintellekti, et hinnata kliimamuutuse ja toiduohutuse seoseid.
- Pikaajalise visiooni saamiseks uurida, kaardistada ja pakkuda välja rahastamise sünergiastrateegiad erinevate Euroopa, riiklike ja piirkondlike programmide ja vahendite vahel.

Oluline: multi-actor approach (teadlased, ettevõtted, toidutööstus jt). Koostöö teise sama teema projektidega ja teiste teematektis toodud projektidega (luua task). Koostöö Euroopa Toiduohutusamet (European Food Safety Authority, EFSA).

Teema	Tüüp	Kogueelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvoor tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-11	RIA	9 M EUR	4,5 M EUR	2	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024

EU-African Union – towards climate-neutral, social just fair trade food systems

- **Eesmärk:** täiendada hindamissüsteeme jätkusuutlike toiduainetega kauplemise jaoks. Uuenduslike lahenduste katsetamine toidusüsteemide/sertifitseerimisasutustega.
- Uurida toiduga varustamise kliimamuutusest, bioloogilise mitmekesisuse vähenemisest, maakasutuse muutusest tulenevaid mõjusid. Lisaks sotsiaalseid mõjusid. Käsitleda mahe- ja tavapärane tootmist.
- Tegevused mentorluseks ja innovatiivsete äriahenduste kasutamise suurendamiseks. Arvestada sotsiaalset innovatsiooni ja upscaling´ut Aafrika või Euroopa toiduettevõtete ja start-up´ide jaoks. Pöörata olulist tähelepanu naiste kaasamisele!
- **Grantide andmine kolmandatele osapooltele kuni 60 000 €** (nt. teadlastele, start-up´idele, VKEdele jt multidisiplinaarsetele osalejatele). Töötada välja/katsetada väljatöötatud hindamismeetodeid; koguda või koostada andmekogumeid; anda muu panus projekti eesmärkide saavutamiseks (põhjendada valikut).
- Aafrika sisesed ja Euroopa-Aafrika vahelised kaubanduslikud suhted.

Oluline: vähemalt **3 partnerit Aafrikast** ja vähemalt **2** samast [Aafrika Liidu](#) piirkonnast (saavad rahastust). **Rahvusvahelised organisatsioonid, mille peakorter asub ELis või assotsieerunud riigis, on erandkorras rahastamiskõlblikud.** JRC kaasamine, multi-actor approach.

Teema	Tüüp	Kogueelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvooru tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-6	RIA	10 M EUR	5 M EUR	2	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024

Citizens' science as an opportunity to foster the transition to sustainable food systems

- **Eesmärk:** leida seosed toiduga seotud isikuandmete ja muude valdkondade vahel (nt liikumine, tervis). Kasutada andmeid ja teenuseid, mis on saadaval Euroopa teadustaristu (European Research Infrastructure) kaudu.
- Luua sünergiad Data Space for smart communities
- Kavandada eraldi Task, ressurss ja kava ühisteks tegevusteks teise selle teema alt rahastatud projektiga ja teema tekstis toodud projektidega (ühistegevused, konverentsid vm). Kommunikatsioon ja tulemuste tegevus tuleks ühildada ja kooskõlastada projektide vahel.
- *Joint Research Centre* (JRC) ehk Euroopa Ühisuuringute Keskuse kaasamine. Anda eksperthinnang, kuidas tugevdada teadlaste ja ELi poliitikakujundajate vahelist koostööd, et edendada teadusuuringuid toidusüsteemide valdkonnas.

Oluline: multi-actor approach (teadlased, tööstus, VKEd, KOVid, riigiasutused, kodanikud, MTÜd jt). Kaasata SSH.

	Tüüp	Kogu-eelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvooru tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-5	IA	6 M EUR	3 M EUR Lump sum!	2	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024

Creating smart and attractive tools to enhance healthy and sustainable food provision, eating and treating of food at home

- **Eesmärk:** töötage välja vahendeid ja rakendusi, mis soodustavad inimeste tervislikku ja jätkusuutlikku toitumist ja kodus toidu valmistamist.
- "kulinaarse kultuuri mõõde,, → nt rahvus, religioon, kultuur, piirkondlikkus ja hooajalisus jne. Arvestada aja- ja rahalistel piirangutega.
- Kaasata kodanike, et luua jätkusuutlikke lahendusi laialdaseks kasutuselevõtuks.
- Tagada, et järgitakse riiklikke toitumispoliitikaid ja nõuandeid ning toiduohutust
- Käsitleda toidujäätmete probleemi ja vähendada olmejäätmete teket (eriti plastik).
- Terviklik lähendamisviis → tarnimine (sh valmistoidud, mikrotarned, detsentraliseeritud kättesaamise punktid), transpordi ja turundusaspektid, lühikesed tarneahelad, säästev pakendamine, ringlussevõtt ja toidujäätmete vähendamine.
- Näidiskava ELi ja assotsieerunud riikidele, kuidas tõhustada kasulike vahendite ja rakenduste kasutamist. Arvestada kodanike erinevat sotsiaal-majandusliku tausta ja riiklikke seaduseid.

Oluline: Multi-actor approach (teadlased, tervishoiutöötajad, toitumisspetsialistid, tööstus, VKEd ja start-upid, kodanikuühiskond). Koostöö teise sama teema projektidega ja teiste teematekstis toodud projektidega (luua task).

Teema	Tüüp	Kogueelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvooru tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-3	CSA	2 M EUR	2 M EUR	1	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024

Thematic network tackling food fraud by translating research and innovation into practice

- **Eesmärk:** toidupettuste vähendamine. Teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud teadmised tuua praktikasse.
- Praktikakogukonna arendamine, et edendada teadmiste vahetamist lõppkasutajate ning teadus- ja innovatsiooniökosüsteemide vahel. Kaardistada olemasolevad toidupettuste praktikad.
- Edendada traditsioonilisest ja kohalike toiduainete kasutamist
- Toidupettuste vastu võitlemise uute teadmiste, tavade, protseduuride, süsteemide ja tehnoloogiate tervikliku kirjelduse koostamine. Tugineda olemasolevatel teadmistel ja suundumustel, andmetel ja mudelitel.
- Teabematerjalide loomine lõpptarbijale arusaadavas keeles → olemasolevate parimate tavade ja uuenduste kokkuvõtte, mis on lähedal praktikasse rakendamisel, aga mida lõpptarbija ei tunne piisavalt.
- Võimalike suhete ja sünergia tuvastamine ja kaardistamine teiste võrgustike, projektide, algatuste ning poliitika- ja rahastamisvahendite kohta piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil

Oluline: JRC Knowledge Centre for Food Fraud and Quality kaasamine (panus - ELis tarnitava toidu autentsuse ja kvaliteedi alased teadmised). European Network of GMO Laboratories (ENGL) kaasamine. **Projektid peaks kestma min 3 aastat.** Koostöö teise sama teema projektidega ja teiste teematekstis toodud projektidega (luua task). Multi-actor approach (teadlased, lõpptarbijad, kontrollivad ametiasutused, toidukäitlejad, tööstus jne).

Teema	Tüüp	Koguelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvoor tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-8	RIA	9 M EUR	4,5 M EUR	2	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024

Preventing and reducing **food waste** to reduce environmental impacts and to help reach 2030 climate targets

- **Eesmärk:** koondada kvantitatiivsed andmed mitme EL liikmesriigi ja assotsieerunud riigi toidujäätmete/toiduraiskamise keskkonnajalajälje kohta.
- Fookus toote keskkonnajalajälje meetodi (Product Environmental Footprint, PEF) mõjukategooriatel:
 - Kliimamuutuse mõju (peamine fookus); maakasutus; veekasutus; ressursside kasutus; muud kategooriad, mis aitavad hinnata bioloogilist mitmekesisust.
- Töötada välja erinevad toiduraiskamise vähendamise viisid. Analüüs mitut tüüpi sidusrühmadega.
- Kavandada eraldi Task, ressurss ja kava ühisteks tegevusteks teise selle teema alt rahastatud projektiga (ühistegevused, konverentsid vm). Kommunikatsioon ja tulemuste tegevus tuleks ühildada ja kooskõlastada projektide vahel.

Oluline: multi-actor approach. Kaasata JRC (kogutud andmete koondamine, et modelleerida toidujäätmete uurimine üheks raamistikuks. Tagab, et pakutud lahendused sobiks olemasolevate andmebaasidega). Tugineda varasematele tulemustele (algatuste nimed tekstis).

Teema	Tüüp	Koguelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvooru tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-9	IA	9 M EUR	4,5 M EUR	2	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024

Microbiome for flavour and texture in the organoleptic dietary shift

- **Eesmärk:** uuenduste väljatöötamine ja katsetamine uuenduslike täppiskääritamise/ järelkääritamise tehnikates.
- Koostöös kokkade/restoranidega → arendada vahendeid lõhna, tekstuuri, värvuse ja maitse bioinformaatiliseks tuvastamiseks, et luua uusi nüansse ja maitseid.
- Uued, täiustatud ja demonstreeritud mikroobsed fermentatsiooni meetodid, et anda taimsetele toitudele ja koostisainetele piima, kala- või lihamaitsed ja tekstuure. Meetodid fermenteeritud köögiviljade maitse ja tekstuuri omaduste parandamiseks.
- Uute mikroobsete biomasside väljatöötamine, mis võivad olla inimestele mikro- ja makrotoitainete allikaks. Toota kõrgema toiteväärtusega toitu, millel oleks potentsiaalselt positiivne mõju inimese mikrobiomile.
- Näidata väljatöötatud toiduainete ohutust vastavalt ELi regulatsioonile → turuleviimisega seotud teave ja luua asjakohaseid andmeid turustamiseelse loa saamiseks. Hinnata toodete majanduslikku ja sotsiaalset mõju.
- Põhjendada, kuidas projekt panustab [Food2030](#) eesmärkide saavutamisse.
- Kavandada eraldi Task ja ressursid ühistegevusteks teise selle teema alt rahastatud projektiga (konverentsid, töötoad vm).

Oluline: multi-actor approach (teadlased, VKEd ja start-upid, toidutööstus, restoranid, toidukäitlejad jt.). **Rahvusvahelised organisatsioonid, mille peakorter asub ELis või assotsieerunud riigis, on erandkorras rahastamiskõlblikud.** Koostöö International Bioeconomy Forum

Teema	Tüüp	Kogueelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvooru tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-01-7	RIA	9 M EUR	4,5 M EUR	2	17. oktoober 2023	22. veebruar 2024

Impact of the development of novel foods based on alternative sources of proteins

- **Eesmärk:** uurida putukavalgu, mikro- ja makrovetikatel põhinevate toodete, mikroobsete valkude ja/või toidu/akvakultuuri kõrvalsaaduste potentsiaali turu arengu seisukohalt.
- [Uuendtoidud](#) ehk uued toidud (novel foods) toit, mida ei ole Euroopa Liidus toiduna olulisel määral tarbitud enne 15. maid 1997. a. Alternatiivseid proteiine (pole toodetud lihast, piimast või klassikalistest põllukultuuridest) võib pidada uuendtoiduks.
- Uuendtoidu turustamiseks on vaja Euroopa Komisjoni luba ning selle saamiseks on vaja Euroopa Toiduohutusametile tõendada, et uuendtoit on ohutu.
- Hinnata majanduslikku mõju (nt hind, tootmiskulud, turuosa jne). Hinnata, millist mõju avaldab teistele sektoritele (toidu- ja biopõhised süsteemid).
- Hinnata sotsiaalset mõju (nt terviseaspektid, tarbijate aktsepteerimine, soo- ja vanuseaspektide arvestamine, kultuurilised aspektid).
- Hinnata, milline on panus Roheleppe eesmärkide saavutamisse võrreldes tava liha- ja piimatoodetega.
- Kavandada eraldi Task ja ressursid ühistegevusteks teise selle teema alt rahastatud ja tekstis toodud projektidega (konverentsid, töötoad vm).

Oluline: Multi-actor approach. **Rahvusvaheline koostöö [kolmandate riikidega](#).**

Teema	Tüüp	Koguelarve	EU kaasrahastus projekti kohta	Eeldatav rahastatavate projektide arv	Taotlusvoor avatakse	Taotlusvooru tähtaeg
HORIZON-CL6-2024-FARM2FORK-02-2-two-stage	IA	11 M EUR	5,5 M EUR	2	17. oktoober 2023	22. veeb/ 17. sept 2024

Sustainable organic food innovation labs: reinforcing the entire value chain

- **Eesmärk:** luua ja elavdada kohalikul tasandil tegutsevaid mitme osapoolega mahetoidu innovatsioonikeskusi, mis toovad kokku teadlasi, põllumajandusettevõtteid, toidutöötajaid jt.
- Töötada välja, katsetada ja piloteerida uuendusi mahetoidu väikesemahulises töötlemises. Toidu töötlemine ning uued, jätkusuutlikud ja korduvkasutatavad pakendid (vältides taastumatut ja fossiilse päritoluga plastmassi), optimeerides toiteväärtuse säilimist, riknemise vähendamise ja tagada toiduohutus.
- Edendada erinevaid uuenduslikke lahendusi/lähenedamisviise, mis on kohandatud põllumajandustootjate ja VKEd e vajadustele.
- Kaasata erinevaid esindajaid Euroopa mahepõllumajanduse sektorist → maheloomakasvatuse, ühe- ja mitmeaastased põllukultuurid, sise- ja välistingimustes kasvatatavad põllukultuurid.
- Töötada välja ja uurida uuenduslikke tarne- ja turustusmudeleid, mis on kohandatud vastavalt uudsetele lahendustele (ärimudelid, turuväljundid ja turundusstrateegiad, lühikesed kaubandusahelad, riigihanked, toitlustusteenused).
- Hinnata uuenduslike lahenduste mõju jätkusuutlikkusele (kliima-, keskkonna-, sotsiaal-, sh tervise- ja majandus).
- Looge praktikakogukond, et jagada teadmisi, suurendada suutlikkust ja toetada uuenduste ulatuslikku kasutuselevõttu.

Oluline: Multi-actor approach (põllumaj. ettevõtted, VKEd jt). Kavandada eraldi Task ja ressursid ühistegevusteks teise selle teema alt rahastatud ja tekstis toodud projektidega ning SafeFood partnerlusega (konverentsid, töötoad vm).